Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dnia 18 marca 1933 r. 827.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Vygandas-Purycki o rocznicy decyzji Konferencji Ambasadorów w sprawie wileńskiej. "Trimitas" Nr.11 z 16.III.1933 r. Art.Vygandasa-Puryckiego p.t."Rocznica decyzji Ambasadorów". Streszczenie:

15 marca upływa 10 lat od chwili, kiedy Konferencja Ambasadorów zalegalizowała gwałt Żeligowskiego. Decyzja Konferencji Ambasadorów nie posiada i nie może posiadać żadnej mocy prawnej. W niczem też nie zobowiązuje ona Litwy. Był to jednostronny, bardzo niepoważny, bardzo nierozumny i jurydycznie nieuzasadniony akt. Litwa zgłosiła przeciwko niemu jak najbardziej stanowczy protest. W związku z tem nawet Trybunał Haski nie zwrócił na ten akt niemal żadnej uwagi.

Czy decyzja Konferencji Ambasadorów miała jakieś owoce polityczne? Rzecz prosta, wzmogła ona upór polski, jeżeli chodzi o zatrzymywanie zagrabionych ziem. Być może, w oczach niektórych ludzi decyzja wzmogła prawa Polski do wzmiankowanych obszarów. Faktycznie jednak decyzja nic nie zmieniła. Nawet objektywni politycy, jak np. b.długoletni burmistrz Stokholmu i członek parlamentu Linhagen nie zwraca uwagi na decyzję Konferencji Ambasadorów i publicznie oświadcza, że sprawa wileńska nie jest uregulowana.

Sprawa wileńska to sprawa siły nietylko materjalnej lecz i moralnej. Sprawę wileńską stworzyli Polacy, łamiąc traktat i używając przemocy. Sprawa wileńska wcale nie jest zakończona. Trwa ona w dalszym ciągu. Decyzja Konferencji Ambasadorów jest jedynie jednym z epizodów historji zatargu polsko-litewskiego. Rozwiązanie sprawy wileńskiej zależeć będzie od samych Litwinów.-

Kronika.

Audjencja posła Sidzikauskasa u księcia Jorku. Jak podaje prasa kowieńska /z 16.III.33/ 14 marca poseł litewski w Londynie p.W.Sidzikauskas wraz z małżonką przyjęci zostali przez drugiego syna króla angielskiego księcia Jorku i jego małżonkę.

Delegat lit. Klubu Lotniczego w Moskwie. Prasa kowieńska /z 14.III.33/:15 marca odleciał do Moskwy wydelegowany przez litewski Klub Lotniczy prezes komitetu szybowcowego tegoż klubu maj.Piragius. Maj.Piragius zapozna się w Moskwie z organizacją cywilnego lotnictwa ZSRR i zabawi tam 5 - 6 dni.

Zamknięcie "Kovy". Prasa kowieńska /z 14.III.1933/: Rząd narodowo-socjalistyczny w Niemczech zamknął organ litewskich emigrantów politycznych w Berlinie p.n."Kova", wydawany przez grupę oderwaną od pleczkajtisowców ze znanym działaczem socjaldemokratycznym Januszką na czele. Wszyscy członkowie tej grupy zostali aresztowani i zwolniono ich dopiero po złożeniu obietnicy, że wyjadą z Niemiec. Przypuszczalnie wyjadą oni do Pragi.

Pismo Związku Wyzw. Wilna do członka parlamentu szwedzkiego Linhagena. "Liet.Aidas" /Nr.61.III.1933/:Komitet centralny Zw.Wyzw.Wilna przesłał w tych dniach na ręce członka parlamentu szwedzkiego Karola Linhagena pismo o treści następującej:"Komitet centralny Zw.Wyzw. Wilna, poznawszy szlachetny czyn Pański, polegający na wysunięciu w parlamencie szwedzkim sprawy zbliżenia państw bałtyckich i przypomnieniu, iż wyrządzona Litwie krzywda nie została jeszcze wynagrodzona, wyraża Panu słowa głębokiego szacunku i szczerej podzięki. Ten krok Pański stanowi wielkie poparcie Zw.Wyzw.Wilna i całej Litwy w ciężkiej walce o Wilno. Krok ten przypomina nam i światu, że jasna opinja społeczeństwa Europy jest po naszej stronie. Wyrażamy to nietylko w imieniu komitetu lecz i w imieniu tych tysięcy członków Związku, zrzeszonych w blisko 400 oddziałach na Litwie, we Francji, Szkocji, Ameryce Półn., Argentynie i innych krajach"... Pismo kończy się zapewnieniem, że niewątpliwie prawda i słuszność zwyciężą.

A r e s z t y   o b y w a t e l i   l i t e w s k i c h   w   N i e m c z e c h ."Lietuvos Žinios" /Nr.59.III.1933/:Niemieckie M-stwo Spraw Zagr. zakomunikowało poselstwu litewskiemu w Berlinie, iż na rozkaz Goeringa aresztowano w Berlinie kilku obywateli litewskich, podejrzanych o współpracę w pismach socjaldemokratycznych. Aresztowani obywatele są narodowości żydowskiej. Rząd niemiecki proponuje wysiedlenie aresztowanych do Litwy.

S p r a w a   s p ł a w u   d r z e w a   N i e m n e m ."Lietuvos Žin." /Nr.59.III.1933/:Niedawno przybyli na Litwę kupcy leśni z Wilna w sprawie spławu drzewa Niemnem. Jak podaje prasa zagraniczna, kupcom nie udało się pchnąć tej sprawy naprzód. W związku z tem poczynić ma odpowiednie kroki nowy poseł polski w Rydze Beczkowicz.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

Z g o n   p o e t y   l i t e w s k i e g o ."Liet.Aidas" /Nr.61.III. 1933/: 15 marca zmarł w Kownie młody literat-poeta Piotr Karuża, były sekretarz pisma "Rytas" i współpracownik pisma "Naujoji Romuva".

VIII SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

N o w e   p r o j e k t y   u s t a w   w   S e j m i k u   k ł a j p e d z k i m .Prasa kowieńska /z 13.III.1933/:Sejmik kłajpedzki rozpatrzył na swem ostatniem posiedzeniu szereg projektów ustaw, w tem również projekt ustawy o przedsiębiorstwach. Za przedsiębiorstwa uznano również spółdzielnie, uchwalając, że należy im płacić podatki, podobnie, jak przedsiębiorstwom. Frakcja litewska wniosła, aby spółdzielnie wyłączono z ustawy, ale większością głosów wniosek ten został odrzucony.

Oprócz tego rozpatrzono projekt ustawy o usuwaniu urzędników ze stanowisk i redukcji im pensyj. Kwestja ta dotyczy 180 urzędników. Frakcja litewska wypowiedziała się ~~za~~ przeciw redukcji pensyj drobnym urzędnikom i kierowaniu się politycznemi względami przy wymawianiu urzędnikom stanowiska. Prezes Dyrektorjatu Schreiber zapewnił, że nie będzie się tu przeprowadzało żadnych tendencyj politycznych i narodowych.

W y n i k i   w y b o r ó w   d o   p o w i a t o w e g o   S e j m i k u   k ł a j p e d z k i e g o .Prasa kowieńska /z16.III.1933/: W tych dniach ostatecznie się wyjaśniły wyniki wyborów do Sejmiku pow.kłajpedzkiego, jakie się odbyły 14 marca. W wyborach tych wzięło udział aż 70% wyborców /40% w wyborach ub./. W wyniku wyborów skład dawnego Sejmiku niemal nie uległ żadnym zmianom. Jedynie na miejsce przedstawiciela Zjednoczenia Rolników obrano przedstawiciela robotników Litwinów. Naogół rolnicy Litwini uzyskali 1.163 głosy /919 podczas wyborów ub./ i 3 mandaty /3/, Zjednoczenie rolników zblokowane z gospodarzami - Litwinami - 110 /415/ i związek społeczeństwa litewskiego - 182 /104/, nie uzyskując żadnego mandatu.W dalszym ciągu - rzemieślnicy i robotnicy Litwini uzyskali 958 /141 gł. i 2 mandaty /1/,Landwirtschaftspartei - 5.248 i 11 mandatów /11/, Volkspartei - 948 /731/ gł. i 2 mandaty /2/, rybacy ze Schwarcortu - 175 gł. i żadnego mandatu, socjaldemokraci - 744 /587/ gł. i 2 mandaty /2/. Znaczny wzrost głosów robotników Litwinów jest spowodowany okolicznością, że w 1932 r. nie dopuszczono ich do urny, wobec czego obecnie wypadło dokonać wyborów po raz drugi.

Wkrótce odbędzie się pierwsze posiedzenie nowego Sejmiku, podczas którego wyjaśni się, kto zostanie naczelnikiem powiatu.